

1.3 Μετασχηματισμοί με ταυτότητες

ΘΕΜΑ 15 (www.mathematica.gr - Α.Πούλος). Να λυθεί το σύστημα:

$$\begin{cases} x^2 + y^2 = 5 \\ x^3 + y^3 = 9 \end{cases}$$

Απόδειξη. Προσπάθησε να το λύσεις:

Πώς
συνδέονται
το άθροισμα
τετραγώνων
 $x^2 + y^2$ και
το άθροισμα
κύβων
 $x^3 + y^3$;

Υπόδειξη 2

□

ΘΕΜΑ 16. Να λυθεί το σύστημα:

$$\begin{cases} x^3 + y^3 = 9a^3 \\ x^2y + xy^2 = 6a^3 \\ x, y \in \mathbb{R}, a \neq 0 \end{cases}$$

Η δεύτερη
εξίσωση
«θυμίζει»
μέρος
ταυτότητας

Απόδειξη. .

Λύση

Στην επόμενη θυμηθείτε τους τύπους Vietta

ΘΕΜΑ 17.

$$\begin{cases} x^2 + y^2 - x - y = 78 \\ xy + (x + y) = 29 \\ x, y \in \mathbb{R} \end{cases}$$

Απόδειξη. Υπόδειξη

Στη δεύτερη
εξίσωση
εμφανίζονται
το άθροισμα
και το
γινόμενο των
 x, y

ΘΕΜΑ 18. Να βρεθούν οι ακέραιες λύσεις του συστήματος:

$$\begin{cases} \frac{x^2}{y} + \frac{y^2}{x} = 12 \\ \frac{1}{x} + \frac{1}{y} = \frac{1}{3} \\ x, y \in \mathbb{R} \end{cases}$$

Υπόδειξη

Απάντηση

ΘΕΜΑ 19. Να βρεθούν οι λύσεις του συστήματος:

$$\begin{cases} x + y + w = 9 \\ \frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{w} = 1 \\ xy + yw + wx = 27 \end{cases}$$

Υπόδειξη

Υπόδειξη 2η

3 Γενικές ασκήσεις

ΘΕΜΑ 22 (www.mathematica.gr). *Εδώ* Να λυθεί το σύστημα:

$$\begin{cases} x^2 + y = 2x \\ y^2 + z = 2y \\ z^2 + t = 2z \\ t^2 + x = 2t \\ x, y, z, t \in R \end{cases}$$

ΘΕΜΑ 23 (Ευκλείδης Β 2010). *Να λύσετε στους πραγματικούς αριθμούς το σύστημα :*

$$\begin{cases} x + y + z = 8 \\ x^2 + y^2 + z^2 = 26 \\ xy + xz = (yz + 1)^2 \end{cases}$$

ΘΕΜΑ 24 (Ευκλείδης Β 2009). *Να προσδιορίσετε όλες τις τριάδες (x, y, z) πραγματικών αριθμών που είναι λύσεις του συστήματος:*

$$\begin{cases} x^3 + y^3 = 65z^3 \\ x^2y + xy^2 = 20z^3 \\ x - y + 2z = 10 \end{cases}$$

ΘΕΜΑ 25 (Ευκλείδης Β 2008). *Να προσδιορίσετε τις τιμές του $\alpha \in \mathbb{R}$ για τις οποίες το σύστημα:*

$$\begin{cases} x^2 + 4y^2 = 4\alpha^2 \\ \alpha x - y = 2\alpha \end{cases}$$

έχει μία μόνο λύση. Για τις τιμές του α που θα βρείτε, να λύσετε το σύστημα.

ΘΕΜΑ 26 (Ευκλείδης Β 2004). *Οι πραγματικοί αριθμοί x, y, z ικανοποιούν τις σχέσεις: (Σ) :*

$$\begin{cases} x + y + z = 16 \\ x^2 + y^2 + z^2 = 96 \end{cases}$$

a) *Να αποδείξετε ότι και οι τρεις ανήκουν στο διάστημα $\left[\frac{8}{3}, \frac{26}{3}\right]$.*

β) *Αν $x, y, z \in \mathbb{Z}$ με $x \leq y \leq z$, να βρείτε τις τριάδες (x, y, z) που είναι λύσεις του (Σ)*

ΘΕΜΑ 27 (Ευκλείδης Β 2001). *Να βρείτε όλες τις τιμές του $\alpha \in \mathbb{R}$ για τις οποίες το σύστημα (Σ) :*

$$\begin{cases} x^2 + y^2 + 2x \leq 1 \\ x - y + \alpha = 0 \end{cases}$$

έχει μοναδική λύση και για τις τιμές αυτές να το λύσετε.

ΘΕΜΑ 28 (Θαλής Β 2010). *Αν για τους πραγματικούς αριθμούς x, y, z ισχύουν οι ισότητες:*

$$\begin{aligned} \sqrt{x^2 - y - z} &= x - 2 \\ \sqrt{y^2 - z - x} &= y - 2 \\ \sqrt{z^2 - x - y} &= z - 2 \end{aligned}$$

να αποδείξετε ότι $x + y + z = 6$ και να προσδιορίσετε τους αριθμούς x, y, z .

ΘΕΜΑ 29 (Ευκλείδης Α 2009). *Οι πραγματικοί αριθμοί x, y και z ικανοποιούν τις ισότητες:*

$$\begin{aligned} x^3 - y^3 &= 26z^3 \\ x^2y - xy^2 &= 6z^3 \end{aligned}$$

(a) *Να εκφράσετε τους x, y συναρτήσει του z . (β) Αν επιπλέον ισχύει ότι $x + 2y + 3z = 8$, να βρείτε τους πραγματικούς αριθμούς x, y και z*

Υπόδειξη 6. Υπόδειξη δεύτερη: $(x+y)^2 - 2 = x^2 + y^2$ και $x^3 + y^3 = (x+y)^3 - 3x^2y - 3xy^2 = (x+y)^3 - 3xy(x+y)$ Δοκίμασε να το λύσεις, χρησιμοποιώντας την προηγούμενη υπόδειξη. *Επιστροφή*

Λύση 7.

$$\begin{cases} x^3 + y^3 = 9a^3 \\ x^2y + xy^2 = 6a^3 \\ x, y \in R, a \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x^3 + y^3 = 9a^3 \\ 3x^2y + 3xy^2 = 18a^3 \\ x, y \in R, a \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} (x+y)^3 = 27a^3 \\ 3x^2y + 3xy^2 = 18a^3 \\ x, y \in R, a \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x+y = 3a \\ xy(x+y) = 6a^3 \\ x, y \in R, a \neq 0 \end{cases}$$

$$\begin{cases} x = 3a - y \\ (3a - y)y3a = 6a^3 \\ x, y \in R, a \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 3a - y \\ 2a(y - a) - y(y - a) = 0 \\ x, y \in R, a \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 2a \text{ ή } x = a \\ y = a \text{ ή } x = 2a \\ x, y \in R, a \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} (x, y) = (a, 2a) \text{ ή} \\ (x, y) = (2a, a) \end{cases}$$

Επιστροφή

Υπόδειξη 8. $(x+y)^2 = x^2 + y^2 + 2xy \Leftrightarrow x^2 + y^2 = (x+y)^2 - 2xy$

Επιστροφή

Υπόδειξη 9. $xy \neq 0$ *Επιστροφή*

Υπόδειξη 10. $x = y = 6$ αφού απορριφθούν οι μη ακέραιες λύσεις. *Επιστροφή*

Υπόδειξη 11. Μπορεί να βρεθεί και το γινόμενο των xyw . *Επιστροφή*

Υπόδειξη 12. Μπορεί να δημιουργηθεί ταυτότητα με έναν άγνωστο μόνο.

Απάντηση: $w = 3, x + y = 6, xy = 9$ κλπ *Επιστροφή*